

การพยาบาลเด็ก

เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ

และพัฒนาเด็กทุกช่วงวัย

การพยาบาลเด็กเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ
WY159 ส829ก 2567 จ.1

Barcode *10055303*

ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือเอกหญิง ดร.สุพัตรา นุตร์รักษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณไพโร แยมมา

สารบัญ

หน้า

คำนิยาม.....	(1)
คำนำ.....	(3)
สารบัญ.....	(5)
สารบัญภาพ.....	(7)
สารบัญตาราง.....	(9)
บทที่ 1 แนวคิดและหลักการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาเด็ก.....	3
ความหมายและสิทธิเด็ก.....	3
ธรรมชาติและความต้องการของเด็ก.....	7
แนวคิดการดูแลเด็กโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง (Family-centered care).....	10
แนวคิดการเสริมพลังอำนาจครอบครัว (Parental empowerment).....	13
แนวคิดการดูแลภายใต้การเชื่อมความสัมพันธ์ต่างรุ่น (Intergenerational care).....	16
คุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ของพยาบาลเด็กในการส่งเสริมสุขภาพ.....	18
บทบาทครอบครัวในการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาเด็ก.....	24
บทสรุป.....	26
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็ก.....	29
ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์.....	29
ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของอีริกสัน.....	32
ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์.....	35
ทฤษฎีพัฒนาการทางวัฒนธรรมเชิงสังคมของไวทส์ทอลล์.....	37
ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก.....	37
แนวคิดการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัย.....	40
แนวคิดการจัดกิจกรรมการเล่นเพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการ.....	45
บทสรุป.....	49
บทที่ 3 การส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็ก.....	53
การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กวัยทารก.....	53
การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กวัยเตาะแตะ.....	58
การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กวัยก่อนเรียน.....	61
การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กวัยเรียน.....	64
การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กวัยรุ่น.....	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 การส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็ก (ต่อ)	
การส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัย.....	68
บทสรุป.....	76
บทที่ 4 การส่งเสริมภาวะโภชนาการในเด็ก.....	81
ความหมายและผลกระทบของภาวะโภชนาการในเด็ก.....	81
ความต้องการสารอาหารและพลังงานที่สำคัญในเด็ก.....	82
การส่งเสริมภาวะโภชนาการในเด็กแต่ละวัย.....	93
ภาวะขาดโปรตีนและพลังงาน.....	103
ภาวะเลี้ยงไม่โต (Failure to thrive)	106
ภาวะโภชนาการเกินหรือโรคอ้วน (Obesity).....	109
ความผิดปกติของการรับประทานอาหาร (Eating disorder).....	116
บทสรุป.....	118
บทที่ 5 การประเมินเด็กที่มีภาวะสุขภาพดี.....	121
แนวคิดสำคัญของการประเมินเด็กที่มีภาวะสุขภาพดี.....	121
การประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาการ.....	123
การประเมินภาวะโภชนาการในเด็ก.....	128
การประเมินความฉลาดทางอารมณ์.....	137
การซักประวัติและตรวจร่างกายเด็ก.....	139
บทสรุป.....	144
บทที่ 6 การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในเด็ก.....	147
ชนิดของการสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน.....	147
กลไกการตอบสนองทางภูมิคุ้มกันของร่างกาย.....	149
ประเภทของวัคซีน.....	150
วิธีการบริหารวัคซีน.....	151
หลักปฏิบัติในการเก็บวัคซีน.....	154
หลักการทั่วไปในการให้วัคซีน.....	155

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในเด็ก (ต่อ)	
วัคซีนในแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข.....	158
วัคซีนนอกแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคหรือวัคซีนทางเลือก.....	175
วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับเด็กและวัยรุ่น.....	181
บทบาทพยาบาลในการส่งเสริมภูมิคุ้มกันโรค.....	184
บทสรุป.....	186
บทที่ 7 การบาดเจ็บในเด็ก.....	189
ปัจจัยเสี่ยงของการบาดเจ็บในเด็ก.....	189
ผลกระทบที่เกิดจากการบาดเจ็บในเด็ก.....	190
การบาดเจ็บในเด็กแต่ละช่วงวัย.....	191
หลักในการป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก.....	201
หลักการดูแลเด็กเมื่อได้รับการบาดเจ็บ.....	206
การช่วยเหลือเบื้องต้นและการป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก.....	207
บทสรุป.....	237
บทที่ 8 วิเคราะห์กรณีศึกษา.....	239
การรวบรวมข้อมูลด้านร่างกาย	243
การรวบรวมข้อมูลด้านจิตสังคม.....	243
ภาวะโภชนาการเกิน (obesity).....	244
พัฒนาการด้านความเข้าใจและใช้ภาษาอาจผิดปกติ.....	248
การวางแผนการจัดกิจกรรมการเล่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ.....	251
บทสรุปการวิเคราะห์กรณีศึกษา และข้อเสนอแนะ.....	253
บรรณานุกรม.....	255
ดัชนี.....	271